

de have kostet Kommunen denne Sum. Det er mig imidlertid bekendt, at der ibetmindste er enkelte Kommuner, hvor Hestene have kostet 250 Rd., tildeels af de Grunde, jeg nævnte før, nemlig at de have haft saa langt til Mønstringsstedet, at de Heste, som de have ført dertil, ere blevne saa medtagne, at de af den Grund ere blevne kasserede, saa at de have været tvungne til endnu samme Dag at købe andre Heste til høje Priser. Jeg skulde derfor have ønsket, at man havde omdrevet den foreløbige Lov saaledes, at Kommunerne, naar der skulde gives dem Godtgjørelse, hvad jeg fuldkommen billiger, til fuldstændig Godtgjørelse, navnlig da Udgiften ved Anskaffelsen ikke i alle Kommuner er bleven lignet paa Formue og Leilighed. Vel er det saa, at enkelte Sogneforstanderskaber have baaret sig temmelig keitret ad ved Anskaffelsen af disse Heste; men det synes dog ubilligt, at dette skal komme de enkelte Skatteydere i Lægdet til Byrde, og jeg kunde derfor, som sagt, ønske, at ethvert Lægde fik godtgjort det Beløb, som det bevislig har udgivet i Anledning af denne Udskrivning.

Med Hensyn til den Maaade hvorpaa Regjeringen har anskaffet disse Heste, skal jeg bemærke, at jeg anseer den for overordentlig heldig, navnlig naar jeg seer hen til Loven af 16de Marts 1851, isølge hvilken det er tilladt Regjeringen, foruden de 1,758 Distriktsheste, endnu at holde 1,758 Foderheste; denne Bestemmelse har jeg altid anseet for særdeles uheldig, og det har derfor glædet mig meget, at Regjeringen er kommen bort deraf. I et Land som Danmark, hvor Hesteopdrætning er saa almindelig, kan man altid skaffe Heste tilveie uden at behøve at gaae den i den nævnte Lov anthede Veie. Selv om man aldeles ophævede denne Lov, og ikke længer havde Distriktsheste, troer jeg dog, at man, saa hurtig som man ønskede, kunde tilveiebringe saa mange Heste, som Staten behøver i Krigstilfælde, og tilmed paa en mindre bekostelig Maaade end nu. Nu er, som bekendt, Hesteudredningslæggerne meget behyrdede med at holde disse Heste, fordi, som jeg allerede har udtalt, de Mønstringskommissioner, som have modtaget disse Heste, have

viist saa megen Chikane, at Folk næsten have været bange for at holde dem.

Drejer: Da jeg i det Hele taget finder mig tilfredsstillet ved Lovforslaget, vilde jeg ikke have taget Ordet, naar ikke en Ytring af den ærede sidste Taler havde givet mig særlig Anledning dertil. Saavidt jeg forstod den ærede Taler, var han af den Mening, at det vilde være ønskeligt, om Udredningslæggerne kunde faae fuld Erstatning for den Udgift, som de havde haft ved Anskaffelsen af Hestene; og Loven her kunde modtage en Forandring i den Retning; men efter min Mening vilde det være uheldigt. Dersom Udredningslæggerne nemlig kunde vente fuld Erstatning, vilde det være en meget mislig Sag, idet de vedkommende Bestyrelser da ikke havde nogen særlig Opfordring til at vise den Økonomi ved Anskaffelsen, som kunde være ønskelig, og jeg troer, at en saadan Mangel paa Økonomi maatte indtræde, hvor samvittighedsfulde disse Bestyrelser end maatte være. Jeg troer, at det vilde ligge ligefrem i Sagens Natur; men i saa Tilfælde maatte Staten ligesaa gjerne selv paatage sig Anskaffelsen. Derimod kunde der, naar Sagen ikke allerede var passeret saa vidt som den er, maaskee være Anledning til at foreslaae andre passende Erstatningsmaader. Der kunde f. Ex. siges i det Hele taget at være en mere forholdsmaessig Erstatning, naar man gav alle Læggerne en vis Andetdeel af Beløbet, og ikke, som nu, lod nogle faae fuld Erstatning og andre ikke; thi fuld Erstatning faae nu de, som ikke have givet mere end 200 Rd. pr. Hest, medens de, som have været nødt til at give 250 Rd., kun faae en Deel af deres Udgift erstattet. Dog finder jeg ingen Anledning til af dette Hensyn at fremkomme med noget Forslag til Forandringer. Jeg troer, at den Erstatningsmaade, som er bragt i Forslag, er ret heldig og maaskee endogsaa ganske fordeelagtig for en stor Deel Kommuner, som vistnok ikke have gjort Regning paa en saa stor Erstatning. Der vilde ogsaa være en anden Vanskelighed ved nu at gaae ind paa en Forandring i den Maaade, hvorpaa Udgifterne ved Anskaffelsen skulle fordeles, og navnlig ved at gaae over til en Ligning paa